

Sygn. akt **I 1 C 285/21**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Sławomir Splitt

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2021 r. w Gdyni na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Gminy M. G.**

przeciwko **D. Ż.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej **D. Ż.** na rzecz powoda **Gminy M. G.** kwotę **9.355,29 złotych** (dziewięć tysięcy trzysta pięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia dziewięć groszy), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej **D. Ż.** na rzecz powoda **Gminy M. G.** kwotę **250,00 złotych** (dwieście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie odstępując od obciążania pozwanej kosztami procesu.

Sygn. akt **I 1 C 285/21 upr.**

UZASADNIENIE

(w zakresie punktu II.)

Powódka Gmina M. G. wniosła pozew przeciwko D. Ż. o zapłatę kwoty 9.355,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania według norm przepisanych.

(pозew – k. 3-5)

Dnia 30 grudnia 2020 roku wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty – k. 40)

Pismem z dnia 24 stycznia 2021 roku pozwana zwróciła się o umożliwienie spłaty długu na raty. Wskazała, że jest po udarze i cierpi na cukrzycę. Utrzymuje się z emerytury w kwocie 800 zł miesięcznie i zasiłku opiekuńczego w kwocie 400 zł miesięcznie, który ledwo starczą na bieżące utrzymanie (leki, środki higieny żywność).

(pismo z dnia 24.01.2021r. – k. 44)

W kolejnym piśmie pozwana podniosła, że zasiłek opiekuńczy wynosi 480 zł miesięcznie. Emerytura wynosi 1.600 zł netto, ale przez zajęcie komornicze otrzymuje 800 zł. Jest wdową. Jeden z jej synów zmarł, a drugi rzadko u niej bywa. Obecnie zajmuje się nią jej kolega.

(pismo z dnia 19.04.2021r. – k. 60-60v.)

W odpowiedzi powódka wskazała, że łączne zadłużenie pozwanej w opłatach za korzystanie z przedmiotowego lokalu wynosi łącznie kwotę 81.652,13 zł. Powódka nie była zainteresowana ugodą w tym rozłożenie należności na raty, ale dodała, że płatność należności może być przedmiotem późniejszych ustaleń i rozmów powódki z pozwaną.

(pismo z dnia 18.05.2021r. – k. 67-67v.)

Powódka dodała, że znaczna część zadłużenia powstała za życia jej męża, który nigdy nie pracował, pił i wnosił rzeczy z domu.

(pismo z dnia 08.06.2021r. – k. 72-72v.)

Stan faktyczny:

Pozwana D. Ż. obecnie ma 72 lat. Otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 1.600 zł miesięcznie, a także zasiłek opiekuńczy w kwocie 480 zł miesięcznie. Zajęcie komornicze pochłania 600 zł miesięcznych dochodów. Jest wdową. Opiekują się nią jej kolega. Jeden z jej synów zmarł, a drugi rzadko u niej bywa.

(bezsporne ustalone w oparciu o pisma pozwanej z dnia 19.04.2021r. – k. 60-60v., 18.05.2021r. – k. 67-67v., 08.06.2021r. – k. 72-72v.)

Przeszła udar niedokrwienny mózgu. Cierpi na cukrzycę typu II, nadciśnienie tętnicze, otyłość patologiczną oraz chorobę zwyrodnieniową stawów biodrowych. Wymaga opieki lekarza neurologa, rehabilitanta. Zaleca się jej styl życia fotelowo-łóżkowy. Wymaga opieki drugiej osoby ze względu na niemożność samodzielnej egzystencji. Jest trwale niezdolna do odbycia podróży poza domem. Do poruszania się korzysta z balkoniku.

(dowód: zaświadczenie lekarskie z dnia 19.03.2021r. – k. 61)

Pozwana od około 10 lat posiada rosnące zadłużenie z tytułu korzystania z przedmiotowego lokalu, które objęte jest prawomocnymi nakazami zapłaty wydanymi przez Sąd Rejonowy w Gdyni. Łącznie wynosi ponad 80 tysięcy złotych.

(dowód: odpisy kart z akt spraw: I Nc 1488/11 – k. 80-87, I Nc 214/11 – k. 89-98, I Nc 53/18 – k. 100-110)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny ograniczony do badania sytuacji osobistej, majątkowej i rodzinnej Sąd ustalił na podstawie bezspornych faktów wskazanych przez pozwaną, zaświadczeniu lekarskim potwierdzającym sytuację zdrowotną pozwanej, a także dokumentów znajdujących się w aktach spraw prowadzonych przed Sądem Rejonowym w Gdyni na fakt sytuacji materialnej.

Pozwana nie kwestionowała zasadności dochodzonego przez powódkę roszczenia, ani jej wysokości wnosząc jedynie o rozłożenie należności w łącznej kwocie 9.355,29 złotych na raty.

Sąd nie znalazł jednak podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej. Podstawą rozłożenia należności na raty jest to, iż analiza sytuacji majątkowej dłużnika daje podstawę do przyjęcia, iż raty będą spłacane. Jednocześnie sama ilość rat i ich wysokość nie może być nadmierna, albowiem godzi to w interes wierzyciela, który również należy mieć na uwadze.

W ocenie Sądu sytuacja majątkowa powódki nie daje podstawy do przyjęcia, iż raty w jakiegokolwiek realnej wysokości byłyby przez nią spłacane.

Sąd swoje przekonanie opiera na wysokości osiągniętych przez powódkę dochodów objętych zajęciem komorniczym, ale przede wszystkim na istniejącym znacznym zadłużeniu pozwanej – wynikającym z poprzednio wydanych nakazów zapłaty, jak również z tego, iż jak wynika z historii zadłużenia powódki w trzyletnim okresie objętym pozewem powódka

nie dokonała ani jednej płatności na poczet wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z lokalu. Powyższe wskazuje na to, iż powódka nie posiada możliwości finansowych, aby wywiązać się z ustalonego obowiązku spłaty rat.

Jednocześnie powyższe nie stoi na przeszkodzie ubieganiu się przez pozwaną do zawarcia ugody z Gminą – na podstawie wydanego wyroku, jak również do złożenia tą drogą wniosku o ewentualne umorzenie części należności.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz 102 k.p.c., częściowo odstępując od obciążania pozwanej kosztami procesu zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Sąd miał na uwadze, że nieskonkretyzowanie w art. 102 k.p.c. „wypadków szczególnie uzasadnionych” oznacza, że to sądowi rozstrzygającemu sprawę została pozostawiona ocena, czy całokształt okoliczności pozwala na uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, przemawiający za nieobciążaniem strony przegrywającej spór kosztami procesu w całości lub w części. Takie stanowisko znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie. W wyroku z dnia 02 października 2015 roku o sygn. I ACa 2058/14 (LEX nr 1820933) Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Ustalenie, czy w danych okolicznościach zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione", ustawodawca pozostawia swobodnej ocenie sądu, która następuje niezależnie od przyznanego zwolnienia od kosztów sądowych. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, a podważenie oceny tego sądu wymaga wykazania, że jest ona wadliwa.

Powyższe informacje doprowadziły Sąd do przekonania, że pozwana D. Ź. znajduje się w wyjątkowo trudnej sytuacji zdrowotnej, osobistej i materialnej. Jest osobą w podeszłym wieku bez widoków na poprawę sytuacji materialnej. Osiągane przez nią dochody ledwo starczą na zapewnienie egzystencjalnego minimum, w szczególności w kontekście problemów zdrowotnych, z którymi się zmagają.

Zważając na opisaną wyżej sytuację pozwanej Sąd uznał, że pozwana zasługuje na częściowe dobrodziejstwo skorzystania z art. 102 k.p.c., tj. odstępienie od kosztów sądowych ponad połowę opłaty sądową od pozwu. W zakresie zasądzonej kwoty 250 zł opłaty od pozwu jako celowe koszty procesu rozstrzygnięcie zapadło na podstawie art. 98 k.p.c. Odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonych kosztów procesu należały się powódce na podstawie art. 98¹ k.p.c.